

**ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ**  
**Навчально-науковий інститут денної освіти**  
**Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної**  
**теорії**

**СИЛАБУС**  
навчальної дисципліни  
**«СУЧАСНІ ЕКОНОМІЧНІ ТЕОРІЇ»**  
на 2025-2026 навчальний рік

|                                |                   |
|--------------------------------|-------------------|
| Курс та семестр вивчення       | 1 курс, 2 семестр |
| Освітня програма/спеціалізація |                   |
| Спеціальність                  |                   |
| Галузь знань                   |                   |
| Ступінь вищої освіти           | Магістр           |

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,  
науковий ступінь і вчене звання,  
посада  
праці та економічної теорії

**Шаповалов Віталій Олегович**  
к.е.н., доцент  
доцент кафедри управління персоналом, економіки

|                              |                                                                                                                                                 |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Контактний телефон           | +38-050-30-52-362                                                                                                                               |
| Електронна адреса            | shapovaloff79@gmail.com                                                                                                                         |
| Розклад навчальних занять    | <a href="http://schedule.puet.edu.ua/">http://schedule.puet.edu.ua/</a>                                                                         |
| Консультації                 | очна <a href="http://http://www.ypep.puet.edu.ua/">http:// http://www.ypep.puet.edu.ua/</a><br>он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00 |
| Сторінка дистанційного курсу | <a href="https://el.puet.edu.ua/">https://el.puet.edu.ua/</a>                                                                                   |

**Опис навчальної дисципліни**

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>        | <b>Метою</b> навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії» є формування цілісного уявлення про сучасні економічні теорії як еволюцію провідних наукових шкіл і напрямів економічної науки, розкрити їх прикладне значення, а також розвинути здатність аналізувати, порівнювати й застосовувати теоретичні концепції для пояснення та вирішення актуальних економічних проблем, політик і практичних ситуацій. |
| <b>Тривалість</b>                                 | 5 кредитів ЕКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Форми та методи навчання</b>                   | Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом<br>Проблемно-порівняльний метод висвітлення матеріалу, кейсові-пошукові методи, дискусійно-діалогові методи, методи візуалізації                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Система поточного та підсумкового контролю</b> | Поточний контроль: виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу; поточна модульна робота.<br>Підсумковий контроль: залік (ПМК)                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Мова викладання</b>                            | Українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання**

| <b>Програмні результати навчання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ПР1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.<br>ПР2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.<br>ПР5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності. | 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).<br>2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.<br>3. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.<br>4. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.<br>5. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання |

| Програмні результати навчання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ПР7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень</p> <p>ПР8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.</p> <p>ПР9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.</p> <p>ПР11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> | <p>комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.</p> <p>6. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.</p> <p>7. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку</p> |

#### Тематичний план навчальної дисципліни

| Назва теми                                                                                         | Види робіт                                                                                             | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Модуль 1. Еволюція та генезис економічної думки від стародавніх часів до кінця XIX століття</b> |                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Тема 1. Вступ до сучасних економічних теорій: методологія і парадигми</b>                       | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <p><i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p> <p><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i></p> |
| <b>Тема 2. Формування основ сучасної економічної думки</b>                                         | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <p><i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p> <p><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i></p> |
| <b>Тема 3. Кейнсіанська економічна теорія</b>                                                      | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <p><i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p> <p><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i></p> |
| <b>Тема 4. Еволюція неокласичної економічної теорії. Неолібералізм</b>                             | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <p><i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i></p> <p><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i></p> <p><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i></p> |

|                                                                 |                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Тема 5. Інституціоналізм</b>                                 | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i><br><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i><br><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i> |
| <b>Модуль 2. Новітні парадигми в економічній науці</b>          |                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Тема 6. Поведінкова економіка та нейроеконіміка</b>          | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i><br><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i><br><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i> |
| <b>Тема 7. Економіка добробуту, нерівності і справедливості</b> | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i><br><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i><br><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i> |
| <b>Тема 8. Економіка політики і влади</b>                       | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i><br><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i><br><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i> |
| <b>Тема 9. Економіка суспільного сектора</b>                    | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i><br><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i><br><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i> |
| <b>Тема 10. Економіка сталого розвитку</b>                      | Виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань дистанційного курсу. | <i>Завдання 1. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі.</i><br><i>Завдання 2. В дистанційному курсі виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i><br><i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати практичні/аналітичні завдання.</i> |

### Інформаційні джерела

- Інформаційно-знаннява економіка [Текст] : підручник / А. О. Маслов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-ге вид., випр. і допов. - Київ : Київський університет, 2021. - 559 с.
- Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч. посіб. / Тетяна Небога, Анатолій Вдовиченко ; Одес. держ. аграр. ун-т. - 2-ге вид. - Одеса : Астропринт, 2024. - 137 с.

3. Історія економіки та економічної думки [Текст] : навч.-метод. посіб. / Боднарчук Т. Л. ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. - Кам'янець-Подільський : Ковальчук О. В. [вид.], 2021. - 121 с.
4. Капіталізм і бізнес. Уроки економічної історії України [Текст] / Сергій Мошенський. - Київ : Артіль, 2024. - 766, [1] с
5. Кіштайні, Найл. Коротка історія економіки [Текст] / Найл Кіштайні ; пер. з англ. Андрій Калинюк. - Київ : Наш Формат, 2022. – 254 с.
6. Класичні та сучасні моделі економіки [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Гарматій, І. О. Мартиняк, Г. В. Ціх ; Тернопіл. нац. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. - Тернопіль : Паляниця В. А. [вид.], 2023. - 299 с.
7. Основи цифрової економіки [Текст] : навч. посіб. / А. І. Крисоватий [та ін.] ; Західноукр. нац. ун-т. - Тернопіль : ЗУНУ, 2021. - 273 с.
8. Соціологія економіки [Текст] : підручник / М. П. Лукашевич, О. М. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор ; Ужгород. нац. ун-т. - 2-ге вид., допов. і перероб. - Ужгород : РІК-У, 2021. - 294 с.
9. Сучасні економічні теорії в контексті європейської інтеграції [Текст] : конспект лекцій / [уклад. М. О. Самофалова] ; ЗВО "Відкрит. міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". - Київ : Україна, 2024. - 275 с.
10. Сучасні тренди економічного розвитку: Досвід ЄС та практика України [Текст] : підручник / [Л. Г. Мельник та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Мельника. - Суми : Університетська книга, 2021. - 430, [1] с.
11. Сучасні тренди соціалізації глобальної та національних економічних систем [Текст] : монографія / [Ю. О. Чалюк] ; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. - Київ : 7БЦ, 2023. - 380 с.
12. Фіскальна і монетарна політика: макроекономічний аналіз та інституційне середовище: навч. посіб. / Є. В. Ткач, П. О. Нікіфоров. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. – 2022. – 240 с.

#### **Ресурси для неформальної освіти:**

1. Місцевий економічний розвиток: виклики та інструменти <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/283>
2. Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток : дистанційний курс // [https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDB101+2020\\_T2](https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDB101+2020_T2)

#### **Програмне забезпечення навчальної дисципліни**

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії» включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.

#### **Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання**

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти:** завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
  - Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>
  - Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_por\\_kryt\\_ocinyuvannya.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)
  - Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>.
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, ) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем. Якщо заняття проводиться дистанційно, студент має виходити на зв'язок із викладачем за розкладом занять.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** студенти мають свідомо дотримуватися принципів академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо. Відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми та під час підсумкового контролю з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено.

#### **В ПУЕТ діють:**

- Кодекс честі студента [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks\\_chesti\\_studenta.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf) .

- Положення про академічну доброчесність [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_akadem\\_dobrochesnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf)
- Положення про запобігання випадків академічного плагиату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyvpadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
  - Положення про порядок перезарахування результатів навчання, зданих в іноземних та вітчизняних закладах освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_por\\_perezarah\\_rez\\_zvo.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf).
  - Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha\\_pro\\_akademichnu\\_mobilnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf)
  - Положення про порядок визнання результатів навчання зданих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
  - Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>
  - Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_pro-apel\\_pidscontr.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf)
  - уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
  - Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.
  - Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
  - Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>
  - Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyalnosti/>

### Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

| Види робіт                                                                                                                                                                                       | Максимальна кількість балів |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| Модуль 1 (теми 1-5): виконання домашнього завдання (20 балів); робота на семінарських заняттях (10 балів); виконання завдань дистанційного курсу (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)  | 50                          |
| Модуль 2 (теми 6-10): виконання домашнього завдання (20 балів); робота на семінарських заняттях (10 балів); виконання завдань дистанційного курсу (10 балів); поточна модульна робота (10 балів) | 50                          |
| Разом                                                                                                                                                                                            | 100                         |

### Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

| Форма роботи             | Вид роботи                                                                                                | Бали  |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1. Навчальна             | Виконання та успішний захист творчого індивідуального завдання                                            | 5-10  |
|                          | Підготовка презентації за окремим питанням або темою                                                      | 2-5   |
|                          | Підготовка відеоролика навчального характеру                                                              | 5-10  |
|                          | Підготовка та захист реферату                                                                             | 2-5   |
|                          | Результати неформальної освіти                                                                            | до 20 |
| 2. Науково-дослідна      | Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних       | до 10 |
|                          | Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних | до 10 |
|                          | Публікація робіт у наукових виданнях (тези доповіді, стаття)                                              | до 20 |
| 3. Організаційно-виховна | Допомога при проведенні профорієнтаційної роботи, днів відкритих дверей тощо.                             | 5     |
|                          | Волонтерська діяльність                                                                                   | 5     |

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни**

| <b>Сума балів за всі види навчальної діяльності</b> | <b>Оцінка за шкалою ЄКТС</b> | <b>Оцінка за національною шкалою</b>                                  |
|-----------------------------------------------------|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 90-100                                              | A                            | Відмінно                                                              |
| 82-89                                               | B                            | Дуже добре                                                            |
| 74-81                                               | C                            | Добре                                                                 |
| 64-73                                               | D                            | Задовільно                                                            |
| 60-63                                               | E                            | Задовільно достатньо                                                  |
| 35-59                                               | FX                           | Незадовільно з можливістю повторного складання                        |
| 0-34                                                | F                            | Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни |